

Svar på Folketingets Europaudvalgs spørgsmål 117 ad EEU alm. del af 24. juni 2008

Spørgsmål:

”Med Lissabontraktaten tilføjes til TEU artikel 2 om Unionens værdier, at ”Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed..... herunder rettigheder for personer, som tilhører mindretal”.

Vil ministeren uddybe, hvad mindretal og mindretalsrettigheder betyder i denne kontekst, herunder ovenstående betydning for nationale mindretal i forhold til andre typer minoriteter, samt hvorvidt det ud fra tilføjelsen er intentionen at arbejde hen imod et decideret retsgrundlag for borgere, der tilhører mindretal i Europa?”.

Svar:

EU's værdier, som de fremgår af TEU artikel 2, indtager en central placering i traktaterne. Værdibestemmelserne har ikke kun overordnet betydning, men også helt konkrete konsekvenser. Lande, der søger om optagelse i EU, skal således leve op til disse værdier for at blive medlem, se TEU art. 49. Omvendt kan medlemslande, der groft og vedvarende måtte krænke værdierne, få visse af deres rettigheder suspenderet se bestemmelsen i TEU art. 7, der gennem klare procedureregler sikrer, at en eventuel beslutning herom sker efter nøje overvejelser og på et solidt grundlag.

Med Lissabon-traktaten tilføjes respekten for personer, der tilhører mindretal, til EU's traktatfæstede værdigrundlag. Dermed bliver respekten for mindretal juridisk traktatfæstet, ligesom tilføjelsen afspejler den politiske fokus, der i EU er på mindretalsrettigheder.

Det fremgår af TEU artikel 2, at medlemsstaternes værdigrundlag indgår i et samfund præget af pluralisme, ikke-forskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd.

TEU artikel 2 dækker alle mindretal. Nationale mindretal er berørt i artikel 21 i EU's charter for grundlæggende rettigheder, hvoraf det fremgår, at man ikke må forskelsbehandle på baggrund af nationale mindretal, såvel som på baggrund af en række andre faktorer.

Beskyttelse af mindretal og sikring af deres rettigheder foregår på grundlag af allerede eksisterende bestemmelser i traktaten. Det gælder for eksempel forslag til direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling uden for beskæftigelsesområdet, som for nyligt blev fremsat af Kommissionen på baggrund af TEF artikel 13.